

i Virkeligheden kunne til at skatte høiere af deres Produkt end de større Fabrikanter. Der næst er der en anden meget vigtig Klasse af Producenter, og det er de saakaldte Gjerfabrikanter. Det vil være det høie Thing bekendt, at der ved almindelig Brændevinsbrænding kun tilveiebringes en ganske ringe Mængde Gjer, men at naar man indretter Brændevinsbrænding paa en egen Maade, kan der tilveiebringes en forholdsvis meget betydelig Mængde Gjer. Men dette Sidste kan kun ske derved, at man indmæsker et mindre Quantum i Lønden, og altsaa som Folge deraf faae man kun et mindre Quantum Brændevin, ud af hver Lønde Karum. — Det er nu ogsaa oplyst her i Dag, at f. Ex. en af de betydeligste Gjerfabrikanter har meddelt Finansministeriet, og dette har igjen meddelt det til Udvalget, at imedens de større Brændevinsbrændere kunne faae f. Ex. 24 Potter ud af hver Lønde Karum, kan han kun faae 14 Potter, og da han alligevel skal sælge Brændevin som en Del af sit Produkt, saa ville de Herrer se, at den Rigsdaler, som han skatter af hver Lønde Karum, maa han fordele paa 14 i Stedet for paa 24 Potter, saa at han kommer til at have 7 Skilling paa hver Pot. Dette kan hans Brændevin nu ikke bære; hans Brændevin bliver ikke saa godt som det andet, og altsaa er Folgen den, at han maa lægge den høiere Bæltning paa Gjeret, han maa beregne sit Gjer saa meget dyrere end han vilde behøve, hvis han kun skulde skatte af Brændevinen. Dette vil da i Virkeligheden føre til, at Gjerfabrikationen her i Landet er en beskattet Industri. Men mine Herrer, dette er noget ubeldigt; thi ikke alene er Gjer et Produkt, der efter Anvendelsen deraf her i Landet ikke bør beskattes, idet det jo nemlig bruges til Brød osv.; men det er hvad der er endnu vigtigere, et Udførselsprodukt, der har en stige Vigtighed. Det er oplyst — hvad der desuden vil vise sig for de Herrer, naar De ville slaa op i de statistiske Meddelelser — hvad der af dette Produkt udføres til fremmede Lande. De ville da se, paa hvilken høist mærkelig Maade Udførselen af Gjer her fra Landet er stegen. Saavidt jeg erindrer, ere i det sidste Aar 700,000 Pund Presgjær udførte her fra

Landet. Dette er skeet, naaget Gjerproduktionen har været beskattet paa denne Maade, Noget, som ikke stemmer med, hvad der er til sigtet, og det er høist ubeldigt, thi Gjerproduktionen er netop en for vort Land yderst passende og hensigtsmæssig Industri, en Industri, der ligesom andre Industrier, der nærmest slutte sig til Kornproduktionen, er en af dem, der maa siges at være de for vort Land naturlige og heldigste. Gjerfabrikationen betragtes som en Industri, der er noie knyttet til Kornproduktionen, maa altsaa siges netop at være en Forædling af vore indenlandiske Raaprodukter, der ligger os overmaade nær, og at denne Industri har vundet en saadan Indgang, at Fabrikanterne have været i Stand til, at bringe Gjerproduktionen her i Landet trods de vanskelige Forhold, hvorunder de have haft at virke i, saa Henseende paa et saadant Standpunkt, at Produktet herfra paa udenlandiske Markeder, navnlig i England, har kunnet konkurrere med den hollandske og belgiske Presgjær, er en Ting, der er overordentlig heldig og vigtig, det er et Tingvep, paa at skulle vi gribe ind nogetsteds, saa maa det være her, for at lette denne Industri for de Indskrænkninger og Baand, der nu hvile paa den. Disse Hensyn, mine Herrer, ere ikke kunne tydelig frem den Gang, da Sagen kom til Afgjørelse i det andet Thing, men dette var dog ikke det Bæste, der bestemte Afgjørelsen. Et andet, meget vigtigt Punkt var, at der i Landsthinget fremkom en anden, meget væsentlig Tvivl om den Spiritusmaalers Bæltning, som jeg havde tilladt mig, at bringe i Forslag, en Tvivl, grundet paa Kjendsgjæringer af den Bæltning, at det ikke var mig muligt at hæve den uden efter en foregaaende grundig Underøgelse. Der var en meget æret Fabrikant her i Landet, som af Interesse for Sagen havde faaet et saadant Apparat tillaaet, og i hans Fabrik havde det stået sig, at denne Maaler et Par Gange var standset. Jeg kunde ikke faae at vide, hvortil denne Standsning, saa førend en Underøgelse i saa Henseende var foretagen af de mest kompetente, og jeg kunde altsaa ikke under Debatten — og det fremkom netop under den Debat, der i det andet Thing, gif umiddelbart